

24. 2. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak bude zítra? aneb poskytování informací o počasí ve světle aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu

Právo na svobodný přístup k informacím je jedno ze základních lidských práv *expressis verbis* vyjádřené a garantované v čl. 17 odst. 1 ústavního zákona č. [2/1993](#) Sb., Listiny základních práv a svobod. Oprávněné subjekty takového svého práva využívají každý den, přičemž žádají o poskytnutí informací různého charakteru. Povinné subjekty se pak musí dle příslušné právní úpravy s těmito žádostmi vypořádat a rozhodnout, zda takové požadované informace spadají pod danou právní úpravu a mohou (musí) tyto informace poskytnout. Jedním z případů poskytnutí informací se v nedávné době zabíral i Nejvyšší správní soud a právě z jeho rozhodnutí vychází předložený článek.

Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 01. 2020, č.j. 5 As 231/2018 - 77, byla řešena otázka žádosti žalobce o poskytnutí informací o denní průměrné teplotě a srážkách ve všech měřicích stanicích správního orgánu I. stupně (Českého hydrometeorologického ústavu, dále též „CHMI“) za celou dobu, po kterou má správní orgán tyto informace v elektronické podobě ve strojově čitelném formátu.

CHMI žádosti o informace nevyhověl s odkazem na ust. § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. [106/1999](#) Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „*informační zákon*“), když měl za to, že požadované informace spadají pod úpravu zákona č. [121/2000](#) Sb., autorský zákon, a když jejich poskytnutím by dle jeho názoru byla porušena práva třetích osob i samotného CHMI. Po prvním odvolacím řízení, jehož výsledkem bylo zrušení takového rozhodnutí, CHMI žádost o informace opětovně odmítnul, tentokrát s odkazem na ust. § 15 odst. 1 informačního zákona, když měl za to, že požadované informace se nevztahují ke smyslu a účelu informačního zákona a naměřené údaje nejsou informacemi podle tohoto zákona. Odvolací orgán (Ministerstvo životního prostředí, dále též „*MŽP*“) nyní rozhodnutí CHMI potvrdil. Následně Městský soud v Praze k žalobě žalobce rozhodnutí správních orgánů zrušil a nařídil CHMI požadované údaje žalobci poskytnout.

NSS se ve svém rozsudku ani tak nezaobíral tím, zda požadované informace měly či neměly být poskytnuty, tedy zda požadované informace svým charakterem naplňují znaky informací, které je povinný subjekt povinen poskytnout, nýbrž tím, zda správní orgány a poté i Městský soud v Praze, při posuzování vyhovění či odmítnutí žádosti, aplikovaly správný právní předpis.

NSS totiž připomněl, že vedle informačního zákona, který je navázán na výše uvedený čl. 17 odst. 1 Listiny, existuje i specializovaný právní předpis, a to zákon č. [123/1998](#) Sb., o právu na informace o

životním prostředí, který rozvíjí další ze základních lidských práv, a to právo na příznivé životní prostředí, resp. právo na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí, *expressis verbis* vyjádřené v čl. 35 Listiny. Na základě uvedeného je pak tedy dle NSS nutné nejdříve vyjasnit (i) o poskytnutí jakých informací žalobce vůbec žádá, resp. zda žádá o informace, na něž se vztahuje informační zákon, nebo zákon o právu na informace o životním prostředí, a (ii) podle kterého zákona tedy má povinný subjekt postupovat. NSS dovedl, že požadované informace jsou mimo jiné i „*důležitým ukazatelem o klimatických změnách (v dnešní době velmi diskutovaných), na základě kterých si může veřejnost vytvořit představu o stavu životního prostředí*“, a tedy že požadované informace jsou informacemi o životním prostředí.

Dále se pak tedy zabíral otázkou, podle jakého právního předpisu měly správní orgány a Městský soud v Praze při rozhodování o žádosti žalobce postupovat. S ohledem na skutečnost, že zákon o právu na informace o životním prostředí je zcela svébytným a samostatným zákonem, který poskytování příslušných informací upravuje dostatečně komplexně, tedy stanovuje jasné podmínky, způsob a formu poskytování takových informací, a i když si je s informačním zákonem v mnohém podobný, přeci jen obsahuje určité odlišnosti, zvláště pak odlišné vymezení povinných subjektů či důvodů pro odmítnutí žádostí, je tak dle NSS nezbytně nutné „*důsledně odlišovat případy, kdy se ... postupuje podle informačního zákona, a kdy podle zákona o právu na informace o životním prostředí*“. V souvislosti s uvedeným pak NSS odkázal na dřívější judikaturu, která uváděla, že je to právě správní orgán, který musí nastolenou otázku rozhodnout, tedy nikoli žadatel, když jeho povinností není právně kvalifikovat, podle jakého právního předpisu se požadovaných informací domáhá. NSS tak připomněl, že podání účastníků řízení se vždy posuzuje dle jejich obsahu, nikoli dle jejich označení.

NSS tak na základě výše uvedeného uzavřel, že správní orgány i Městský soud v Praze pochybily, když předmětnou žádost žalobce posuzovaly a v dotčeném řízení postupovaly pouze podle informačního zákona. Zároveň nad uvedené vyslovil, že není ani vyloučeno, že část žádosti o poskytnutí informací by měla být posuzována dle zákona o právu na informace o životním prostředí a část dle informačního zákona. Rozebíraným rozsudkem tak zrušil nejen rozsudek Městského soudu v Praze, ale i rozhodnutí správního orgánu druhého stupně. Závěrem tak lze uvést, že správní orgány při posuzování žádostí o poskytnutí informací musí postupovat obezřetně, neboť jsou to právě ony, které mají povinnost přezkoumatelným způsobem určit (i) o jaké informace je žádáno a (ii) podle jaké právní úpravy bude samotná žádost posuzována. Teprve až po stanovení jasných odpovědí na tyto otázky může správní orgán přistoupit k (iii) rozhodování, zda žádosti vyhoví a informace poskytne, či zda žádost odmítne.

Mgr. Jan Mučka,
advokátní koncipient

JUDr. Lenka Příkazská,
advokátka

[HSP Partners advokátní kancelář v.o.s.](#)

Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1

Tel.: +420 734 363 336
e-mail: ak@akhsp.cz

Další články:

- [Nepřavomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)